

Tullverket
Box 12854
112 98 Stockholm

Datum 2009-04-06
Dnr 32-2008-0580

Tullverkets årsredovisning 2008

Riksrevisionen har granskat Tullverkets årsredovisning, daterad 2009-02-19. Syftet har varit att bedöma om redovisningen och underliggande redovisning är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande samt om ledningens förvaltning följer tillämpliga föreskrifter och särskilda beslut.

Riksrevisionen vill efter granskningen av årsredovisningen och avlämnandet av revisionsberättelse fästa ledningens uppmärksamhet på nedanstående iakttagelser.

Riksrevisionen önskar information senast 2009-05-05 med anledning av våra iakttagelser i denna rapport.

1 Metod för beräkning av mått/indikatorer

1.1 Beräkning av skattefelet

Iakttagelser

Det angivna skattefelet bygger på en skattning av skattefelet och inte en faktisk undersökning, liksom föregående år. Detta framgår även av årsredovisningen. Den senaste undersökningen gjordes 1999.

Vår granskning visar att Tullverkets metod för skattning av skattefelet inte är en statistiskt säkerställd metod. Den slutliga procentsatsen är ett resultat av subjektiva bedömningar och diskussioner inom Tullverket (specialister inom området). Underlag till bedömning utgörs av f g års skattade värde, diverse rapporter som tagits fram inom Tullverkets analysenhet bland annat under året eller tidigare år samt undersökningen som gjordes 1999. Årets skattefel har skattats till 4,0 % och föregående år uppgick värdet till 4,5 %. Det skattade värdet är således behäftad med stor osäkerhet. Vidare framgår att Tullverket förlitar sig på skattefelet till stor del när bedömning av måluppfyllelse till Mål 1 inom Verksamhetsgren Tull ska fastställas.

Granskningen visar att princip för framtagande av importvärdet (som det skattade värdet sätts i relation till) bygger på en prognos. Prognosen bygger på deklarerade uppgifter under det första halvåret för 2008. En uppräknings görs då utifrån utfall från f g år och på så vis erhålls helårsbasis. Tullverket har i efterhand kontrollerat utfall för beräkningar av de gångna åren och kunnat konstatera att de har "legat rätt" i sin prognos av importvärdet. Denna

metod för beräkning av prognoser bygger på att ekonomi/handel ser någorlunda likadan ut år efter år.

Vi noterar även att Tullverket inte har utvärderat den nuvarande metoden för beräkning av skattefelet.

Rekommendationer

Vi rekommenderar Tullverket att se över den nuvarande metoden för beräkning av skattefelet och göra en utvärdering av denna. Det har skett stora förändringar i ekonomin under de senaste åren/året framförallt konjunkturen, handelns utveckling, EU anslutning, uppfattningar kring etik/moral inom ekonomi (nutid jämfört med 1999 då den stora undersökningen gjordes). För tillfället har vi ett exceptionellt läge i ekonomin och Tullverket bör överväga huruvida den nuvarande metoden för skattningsmätning kan tillämpas under nästa år och vilka underlag som kan vara lämpliga eftersom stor del av den historiska data som finns möjligen inte är aktuell längre.

Vi rekommenderar även Tullverket att förtydliga antaganden m m i syfte att öka transparensen för det skattade värdet och för att kunna härleda det slutliga värdet.

1.2 Kvalitetsmätningen

Iakttagelser

Riksrevisionen har granskat redovisning av resultat av kvalitetsmätningen i årsredovisningen samt de underlag som ligger till underlag för redovisningen. Granskningen har utförts av Riksrevisionen i samarbete med statistisk expertis och konsultrapporten redovisas i sin helhet som bilaga till denna promemoria. Iakttagelserna avser framförallt behov av att förtydliga metodansatsen och även se över stratifieringen, felaktigt redovisat konfidensintervall m m.

Nedan framgår de principiella delarna som Riksrevisionen vill lyfta fram.

Av Tullverkets årsredovisning framgår att: ”*Denna (kvalitetsmätningen) bekräftar också att det är färre allvarliga fel i det kvalitetssäkrade flödet jämfört med det övriga flödet*”. Tullverket gör således ett uttalande om skillnaden mellan de olika flödena (kvalitetssäkrat och icke kvalitetssäkrat flöde).

Vi har i vår granskning (under 2007) konstaterat att metodens teoretiska ansats anger att det krävs 5 000 granskade deklARATIONER på ett år fördelat på tre tertial för att kunna påvisa skillnader mellan de olika flödena. Tullverket har inte utfört granskningen på detta vis utan de har granskat 1 700 deklARATIONER per år (och enbart inom ett tertial) och efter tre år har de nu gjort en uppräkninG av de tre mätningarna så att det totala antalet granskade

deklarationer uppgår till 5 000 deklarationer. Vi har framfört att Tullverket bör anamma metodens teoretiska ansats om de avser i att i den externa redovisningen påvisa skillnader mellan de två flödena.

Tullverket gör även avsteg från metodens ansats genom att endast göra ett urval av deklarationer (1 700) under ett tertial och sprider dem inte jämnt under de tre tertialen. Detta gör Tullverket utifrån antaganden om att flödena i de tre tertialen är likartade med marginella skillnader, vilket enligt Riksrevisionens bedömning (med stöd av konsultrapporten) inte är tillräckligt motiverat av Tullverket.

Det nya finansiella läget i världsekonomin medför att Tullverket inte kan komma att göra motsvarande antaganden i framtiden d v s att flöden av uppbörd är likartad mellan de olika tertialen samt även mellan åren.

Vår granskning av beräkningsunderlaget visar att transparensen rörande beräkningsstegen för resultat uppdelat på dessa två flöden bör förbättras då det med nuvarande metoddokumentation inte gick att verifiera resultatet. Revisionen har dock fått mutnlige förtydliganden om beräkningsprocessen och har på så vis verifierat resultatet.

Rekommendationer

Vi rekommenderar Tullverket att se över hur kvalitetsmätningen ska utföras i framtiden. Tullverket bör förhålla sig till metodens teoretiska ansats för att få det mest rättvisande resultatet då vi kan förvänta oss fluktationer mellan tertialen och mellan åren vilket försvårar antaganden om identiska flöden. Vi rekommenderar Tullverket att beakta de iakttagelser som framförs i konsultrapporten som biläggs denna promemoria.

Ansvarig revisor Aleksandra Popovic har beslutat i detta ärende.
Granskningsledare Canan Jeppsson har varit föredragande.

Aleksandra Popovic

Canan Jeppsson

Bilaga:

Granskning Tullverket Konsultrapport Statisticon – Kvalitetmätningen

Kopia för kännedom:

Regeringen